

תאריך החתימה על המסמך : 30.3.2022

ת"צ 48742-04-21

בבית המשפט המחוזי בחיפה

בפני כבוד השופט מוחמד עלי

קבוע ליום 11.4.2022 בשעה 10:15

המבקשים :

1. **יעקב גוטמן, ת.ז. 053977971**
 2. **רון סמוחה, ת.ז. 054561782**
 3. **לאה שרה שטרק, ת.ז. 053498176**
- ע"י ב"כ עו"ד רם דקל ואח'
רם דקל משרד עורכי דין
וע"י ב"כ עו"ד רוברט אפשטיין ואח'
ממשרד ברם, אפשטיין ושות', עורכי דין
וע"י ב"כ עו"ד איל גולדנברג
ממשרד קסטנבאום גולדנברג, עו"ד
כתובת המבקשים לצורך המצאת כתבי בי-דין :
משרד ברם אפשטיין ושות', עורכי דין
מרח' ז'בוטינסקי 3 (מרכז גירון)
רעננה 4336303
טל': 03-5568286, פקס': 03-5568285

- נ ג ד -

המשיבים :

1. **בנק לאומי לישראל בעמ, ח.פ. 520018078**
ע"י ב"כ עו"ד ליאת עיני-נצר ואח'
ממשרד ב. לוינבוק ושות', עורכי דין
מדרך מנחם בגין 52, תל אביב 6713701
טל': 03-6368888, פקס': 03-6368889
2. **בנק הפועלים בע"מ, ח.צ. 520000118**
3. **בנק דיסקונט לישראל בעמ, ח.פ. 520007030**
4. **בנק מזרחי טפחות בעמ, ח.פ. 520000522**
שלושתם ע"י ב"כ עו"ד שרון לובצקי הס ואח'
עמית פולק מטלון ושות', עורכי דין
מרח' ראול ולנברג 18 (בית APM, בניין D) תל אביב 6971915
טל': 03-5689000, פקס': 03-5689001
5. **הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בעמ, ח.פ. 520029083**
ע"י ב"כ עו"ד ברק טל ואח'

יגאל ארנון ושות', עורכי דין
 ממרכז עזריאלי 5 (המגדל המרובע), תל אביב 6702501
 טל': 03-6087777, פקס': 03-6087724

הודעה מטעם הפיקוח על הבנקים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 8.2.2022, מוגשת עמדת הפיקוח על הבנקים, כלהלן:

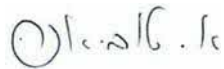
כללי

1. במסגרת ת"צ 18840-11-19 סמוחה נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, ת"צ 18453-11-19 גוטמן נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ ות"צ 56546-11-19 שטרק נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן יחד: "עניין סמוחה"), נתבקשה עמדתו של הפיקוח על הבנקים, בין היתר, לגבי שירות מכירת מניות, כולל ניירות ערך (ישראלים וזרים) באמצעות האינטרנט, בשאלה: "מה אמור להיות שיעור ההנחה בעמלת המינימום (בהשוואה לעמלת המינימום שגובה הבנק בגין ביצוע פעולה זו על ידי פקיד) וכן מה אמור להיות שיעור ההנחה בעמלת המקסימום (בהשוואה לעמלת המקסימום שגובה הבנק בגין ביצוע פעולה על ידי פקיד)? האם קיימת בעניין זה הוראה או הנחיה של בנק ישראל?"
2. במסגרת ההודעה שהוגשה מטעמו בעניין סמוחה, השיב הפיקוח על הבנקים לשאלה הנ"ל, כי: "ככל שהלקוח יזם את הפעולה באמצעות ערוץ ישיר, ללא ממשק ישיר עם הפקיד, הרי שסעיף 2(ג) לכללי העמלות חל, וההנחה הקבועה בו צריכה לחול על כלל רכיבי העמלה: עמלת מינימום, עמלת מקסימום ושיעור העמלה הנגבה".
3. עוד יצויין, כי במסגרת ההודעה הנ"ל הבהיר הפיקוח על הבנקים, כי: "סעיף 2(ג) לכללי העמלות קובע כי בעת קביעת המחיר של שירות הכלול בתעריפון המלא, המחיר של שירות שניתן ב'ערוץ ישיר' יהא נמוך מן המחיר של אותו השירות כשהוא ניתן 'באמצעות פקיד'. ויובהר, סעיף 2(ג) אינו מתייחס למחיר עצמו ואף לא לגובה הפער בין המחירים בגין שני סוגי השירותים כאמור".
4. במסגרת התיק דנן, נתבקשה עמדתו של הפיקוח על הבנקים בשאלה: "האם מחויב תאגיד בנקאי, בהתאם לכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח 2008 – משעסקינן בעמלה הנגבית בגין פעולות בערוץ ישיר, להחיל את אותו שיעור הנחה על כל רכיבי העמלה (הן בעמלת המינימום והן בעמלת המקסימום)?"

עמדת הפיקוח על הבנקים

5. בהתאם לתקנה 2(ג) לכללי העמלות, חייבת להינתן הנחה גם על שיעור העמלה, וגם על המינימום והמקסימום (היינו, כלל רכיבי העמלה), ביחס לעמלה המקבילה של שירות הניתן באמצעות פקיד.

6. עם זאת, לשון התקנה אינה מחייבת כי שיעור ההנחה יהיה זהה בכל אחד מהרכיבים, ולבנק יש שיקול דעת בעניין.
7. גם לגופו של עניין סבור הפיקוח על הבנקים כי אין מקום לחייב שיעור הטבה אחיד ביחס לכלל רכיבי העמלה, שכן תמחור שיעור העמלה, תמחור עמלת המינימום ותמחור עמלת המקסימום, נועדו כל אחד למטרה שונה: כאשר העלויות התפעוליות של ביצוע פעולה על-ידי הבנק נגזרות מהסכום שלגביו מבוצעת הפעולה, נהוג לקבוע עמלה 'אחוזית' שתשקף יחס זה. עם זאת, מאחר שהנחת המוצא הנ"ל אינה בהכרח מתקיימת במקרי הקצה, נקבעו בכללי העמלות גם עמלת מינימום, אשר נועדה לכסות את הוצאות הסף שיש לבנק, ללא קשר לסכום שלגביו מבוצעת הפעולה, ועמלת מקסימום, אשר נועדה להבטיח רף עליון לגובה העמלה הנגבית ולפיכך לשמש כהגנה צרכנית.
8. זאת ועוד: חיוב להחיל שיעור הנחה אחיד ביחס לכלל רכיבי העמלה עשוי להוביל לכך, שההנחה הניתנת בשיעור העמלה בגין ביצוע פעולה מסויימת בסכום מסויים תהיה נמוכה יותר מזו שהבנק יכול היה ומוכן היה לתת ללקוח בגין אותה פעולה בסכום אחר, תוצאה שאינה עולה בקנה אחד עם טובת לקוחות הבנקים.

אביטל טוביאנה-אורן,

פרקליטות מחוז חיפה - אזרחי